

God en zijn huishoudster

RECENSIE

Vader van God is een bizarre roman. Martin Michael Driessen, in 1999 genomineerd voor de AKO Literatuurprijs met zijn debuut *Gars*, vertelt in zijn tweede roman het verhaal van God en diens worsteling met zijn schepping en zijn eenzaamheid. In eerste instantie denk je met een parodie op de Bijbel te maken te hebben, verteld vanuit het perspectief van God. Maar daarvoor neemt de verteller God en zijn hemelse beslommeringen net iets te serieus.

"Ze willen gewoon niet – Kelten, Joden, Etrusken,

Azteken, wat ik ook heb geprobeerd, niets is ervan terechtgekomen", zegt God op pagina 14. "Blijkbaar gelooft geen mens in een God die zijn evenbeeld is. Bartje, soms ben ik erg alleen." Bartje is Gods huishoudster in de hemel. Zij – 'het enige waarvan Hij zich niet herinneren kon het ooit geschapen te hebben' – houdt God bij de les, maakt het huis schoon, masseert Gods tenen en bereidt zijn eten. Als dank voor haar goede werk schenkt God een nieuwe keuken voor haar, met de nieuwste snufjes.

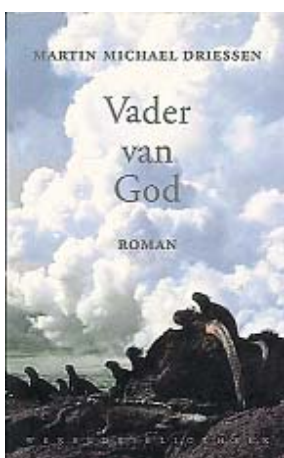
De combinatie van bijbels taalgebruik, barokke beelden en een overdaad aan goede en slechte grappen ("Bartje verscheen en sommeerde God aan tafel want een soufflé trekt zich nu eenmaal niets aan van de eeuwigheid") zal ongetwijfeld door velen als godslasterlijk worden ervaren. Driessen laat God, nieuwsgierig geworden naar het leven als mens, zelfs seks hebben met de hoer Rachab. Maar tegelijkertijd worden Gods almacht, het gekonkel in de engelschaar en allerlei andere bovennatuurlijke verschijnselen zonder ironie als volkomen vanzelfsprekend gepresenteerd.

Kern van de roman is het verhaal over de jeugdijaren van Jezus en zijn neefje Johannes (de latere Doper). Ook Driessens God besluit namelijk om het heilsplan, dat Hij in de Oude Testament uiteenzette, te voltooien door als mens op aarde geboren te worden: "Hij was beslist niet voornemens ooit terug te komen op zijn besluit een strenge God te zijn, noch zou Hij tornen aan het concept van de vrije wil; maar door de mediatie van een Messias kon Hij zonder gezichtsverlies de mens een helpende hand reiken." Na Jezus' eerste optreden in de tempel van Jeruzalem, als 12-jarige, probeert zijn aardse vader Jozef hem echter te onttrekken aan het heilsplan van God de Vader door met hem naar de Antilibanon te vluchten. Jozef wordt daarbij gedreven door zijn liefde voor Jezus, terwijl hij zich realiseert dat zijn zoon God zelf is. De avonturen van Jezus en Jozef in de Antilibanon vormen een omvangrijk deel van de roman, maar niet het sterkste. Echt interessant wordt het verhaal weer als Johannes zijn roeping vindt en Jozef besluit om met Jezus, die door een ongeluk ernstig gehandicapt is geraakt, terug te keren naar Galilea.

Vader van God zit boordevol prachtige vondsten. Driessen speelt bijvoorbeeld een fascinerend spel met tijd en ruimte, categorieën die voor God geen geldigheid hebben, wat de vele anachronismen en de bizarre beeldspraak rechtvaardigt. Een van de hoogtepunten van de roman is de passage waarin Mozes in een ijl-droom van God de hemel betreedt en in Gods werkkamer zijn notities voor de heilige boeken van de mensheid vindt, vlak naast de werkbank voor fossielen en flessen Tullamore Dew-whiskey. Kort voordat God wakker wordt, grist de vermetele Mozes de eerste vijf bijbelboeken van de lessenaar, die daar tussen de vele geschriften in het Sanskriet liggen.

Religieus-orthodoxe scherpshijpers en geboorneerde atheïsten zullen moeite hebben met Driessens roman. Maar wie dit boek vanuit een welwillende houding leest, vindt in *Vader van God* een prachtig, humoristisch en liefdevol portret van 'meneer Adonai', zoals zijn huishoudster Bartje God meestal aanspreekt.

Job van Schaik

★★★★☆

Titel Vader van God

Auteur Martin Michael Driessen **Uitgeverij** Wereldbibliotheek